

ΜΕ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΘΑ ΕΙΧΕ ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΕΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ 3%

Ο φαύλος κύκλος της απογραφής

Του Γ. ΑΓΓΕΛΗ

Προφητική τελικά αποδείχθηκε για την ελληνική κυβέρνηση η έμμεση προειδοποίηση του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομίας (ECOFIN) από το 2004, «να μην εμπλέκεται η οικονομική πολιτική με τον εκλογικό κύκλο...».

Η επιλογή της κυβέρνησης της Ν.Δ. να εμπλέξει στην εγχώρια πολιτική διαμάχη με το ΠΑΣΟΚ την κοινοτική γραφειοκρατία, χρησιμοποιώντας σαν εργαλείο την «**απογραφή**», οδήγησε τελικά σε ένα αποτέλεσμα που -παρά τους πανηγυρισμούς του πρωθυπουργού- η Eurostat ανατρέπει και όπως φαίνεται οδηγεί σε πλήρη ενταφιασμό το σκεπτικό της «απογραφής».

Η ελληνική οικονομία στο μεταξύ -μοναδικό και πρωτοφανές παράδειγμα μεταξύ των χωρών της ευρωζώνης- κατέληξε «οικεία βουλήσει» υπό κοινοτική επιτήρηση...

Με τους ισχύοντες κοινοτικούς κανόνες, η χώρα θα μπορούσε να κινείται «ελεύθερη» από κοινοτικούς περιορισμούς που έχουν να κάνουν με το υπερβολικό έλλειμμα και να δεσμεύεται μόνο από το πρόβλημα του τεράστιου χρέους.

Αντ' αυτού, η Ελλάδα, μετά τις δύο αναθεωρήσεις των δημοσιονομικών στοιχείων από την κυβέρνηση της Ν.Δ. το 2004, βρίσκεται υπό κοινοτική ομηρία. Αυτό έγινε κάνοντας ακριβώς το αντίθετο από ό,τι συνιστά ως κανόνα η Eurostat σήμερα για αμυντικές δαπάνες.

Όπως αποδεικνύεται από την απλή αφαίρεση των αμυντικών δαπανών κατά τα έτη 2000-2003 από το αναθεωρημένο έλλειμμα (αυτό που συνιστά να γίνεται σήμερα η Eurostat), η ελληνική οικονομία θα βρισκόταν απολύτως «νόμιμη» με ελλείμματα από 2,2% έως και 3% του ΑΕΠ:

**Αν από το αναθεωρημένο έλλειμμα του 4,1% του ΑΕΠ το 2000 αφαιρεθούν (όπως συνιστά ο κανονισμός ESA 95 που ζητά η Eurostat) οι εξοπλιστικές δαπάνες ύψους 1,9% του ΑΕΠ, που προστέθηκαν αναδρομικά, τότε το έλλειμμα «πέφτει» στο 2,2% του ΑΕΠ.

Στο 2,5%

**Από την ανάλογη αφαίρεση εξοπλιστικών δαπανών ύψους 1,2% του ΑΕΠ στο έλλειμμα του 2001 (που είχε αυξηθεί στο 3,7% του ΑΕΠ με την αναθεώρηση) προκύπτει έλλειμμα 2,5% του ΑΕΠ.

* Το αναθεωρημένο έλλειμμα του 2002 έφτασε το 3,7% του ΑΕΠ, αλλά αν αφαιρεθούν οι εξοπλιστικές δαπάνες ύψους 1,7% του ΑΕΠ, τότε πέφτει στο 2% του ΑΕΠ.

* Με το 2003, η εικόνα είναι κάπως πιο περίπλοκη. Από το αναθεωρημένο έλλειμμα του 4,6% αν αφαιρεθούν κονδύλια για την άμυνα ύψους 0,7% του ΑΕΠ, προκύπτει έλλειμμα 3,9% του ΑΕΠ. Σ' αυτό όμως πρέπει να συνυπολογιστεί ένα άλλο ποσό ύψους 0,9% του ΑΕΠ που προκύπτει από μεταφορά από την κυβέρνηση της Ν.Δ. βεβαιωμένων εσόδων (από τον ΦΠΑ) του 2003, στο 2004 (επειδή εισπράχθηκαν καθυστερημένα). Το έλλειμμα θα έπεφτε ακόμα περισσότερο, στο 2,6% του ΑΕΠ, αν δεν είχαν αφαιρεθεί από τα έσοδα του 2003, ποσά ύψους 0,4% του ΑΕΠ από το ΚΠΣ, για τα οποία οι αιτήσεις είχαν γίνει το 2003 αλλά «μπήκαν» στο ταμείο το 2004.

Συνολικά δηλαδή καταχωρίστηκε αναδρομικά στα έτη 2000-2004 ένα ποσό ύψους 6% του ΑΕΠ από εξοπλιστικές δαπάνες, με τη δικαιολογία ότι ο κανονισμός ESA 95 δεν μπορεί να εφαρμοστεί γιατί λόγω εθνικού απορρήτου, δεν είναι διαθέσιμες οι ημερομηνίες παραλαβής των οπλικών συστημάτων και έτσι η αξιολόγηση της σχετικής δαπάνης...

Δεν είναι όμως μόνο αυτά που άλλαξαν τη δημοσιονομική εικόνα. Σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του ύψους των ελλειμμάτων έπαιξε η «άσπρη τρύπα», δηλαδή το ετήσιο ταμειακό πλεόνασμα των ασφαλιστικών οργανισμών που αφαιρείται λογιστικά από το έλλειμμα και έτσι αυτό μειώνεται ισόποσα.

Η «άσπρη τρύπα»

Το μέγεθος αυτό αυξομειώθηκε ανάλογα με τις τρέχουσες ανάγκες και τώρα η Eurostat προειδοποιεί την κυβέρνηση πως ό,τι έκανε με τις αμυντικές δαπάνες θα κάνει και με την «άσπρη τρύπα». Αυτό σημαίνει

ότι η Eurostat τους επόμενους μήνες θα ορίσει κανονισμό για το πώς θα προσδιορίζονται τα τρέχοντα ετήσια ταμειακά πλεονάσματα των ασφαλιστικών ταμείων και η πραγματική αξία της περιουσίας τους.

Ετσι όμως θα διακοπεί οριστικά -όπως και με τις αμυντικές δαπάνες- η κατά τη βούληση της εκάστοτε κυβέρνησης αύξηση ή μείωσή τους και η αντίστοιχη επίδραση στο έλλειμμα.

Η Κομισιόν επισημαίνει πάντως στην Ελλάδα ότι οι «πηγές» που παράγουν τα δημόσια ελλείμματα εξακολουθούν να είναι παρούσες, ακόμα και μετά την «**απογραφή**». Για τον λόγο αυτό ενώ έδωσαν «πράσινο φως» για το 2005 και 2006, προειδοποιούν ότι η ελληνική οικονομία θα έχει πρόβλημα το 2007. Κάπως έτσι όμως είχε συμβεί και με την Πορτογαλία...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - 19/03/2006

Copyright © 2006 Χ. Κ. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.

Οι αμυντικές δαπάνες και η πολιτική απογραφή

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ κύκλος πολιτικής αντιπαράθεσης έχει ανοίξει, με αφορμή την αμφισβήτηση της «απογραφής» στα δημοσιονομικά. Αυτή τη φορά, όμως, η αντιπαράθεση δεν αφορά μόνο κυβέρνηση και αντιπολίτευση αλλά και το «νέο» και το «παλιό» ΠΑΣΟΚ.

Αιτία έγινε η πρόταση-πρόκληση του πρώην υπουργού Οικονομίας Ν. Χριστοδουλάκη προς τον υπουργό Οικονομίας Γ. Αλογοσκούφη (μέσω της «Ελευθεροτυπίας», την περασμένη εβδομάδα να κάνει αναδρομική χρήση της απόφασης της Eurostat για την καταγραφή των αμυντικών εξοπλισμών, ώστε να μειωθεί αυτόματα το έλλειμμα. Η απάντηση βέβαια από τον υπουργό ήταν η αναμενόμενη, ένα ξερό «όχι», αφού η αποδοχή της θα σήμαινε την ανατροπή της «απογραφής». Όμως την πρόταση του κ. Χριστοδουλάκη κανείς άλλος από το επίσημο ΠΑΣΟΚ δεν την υποστήριξε -παρά μόνο οι παλιοί συνεργάτες του- και αυτό παρά το ότι η «υλοποίησή» της θα οδηγούσε τυπικά τουλάχιστον σε άμεση ακύρωση της κοινοτικής επιτήρησης, με αντάλλαγμα βέβαια τον... εξευτελισμό της ελληνικής κυβέρνησης στις Βρυξέλλες.

Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

Οι «κακές» γλώσσες εντός του κόμματος λένε ότι, παρ' όλο που η Eurostat «δικαίωσε» τον κ. Χριστοδουλάκη (τουλάχιστον για τις αμυντικές δαπάνες), αυτό δεν αρκεί για να αποκαταστήσει το επιτελείο Σημίτη στο νέο ΠΑΣΟΚ. Έκαναν και... πολιτική **απογραφή** στο ΠΑΣΟΚ;

Γ. Αγγ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - 19/03/2006

Copyright © 2006 Χ. Κ. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.

Ελλειμμα και στη Eurostat

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ.

Του ΚΩΣΤΑ ΜΟΣΧΟΝΑ

Μπορεί Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ να συγκρούονται για τον τρόπο με τον οποίο η Eurostat θέλει την καταγραφή των αμυντικών δαπανών στους προϋπολογισμούς του κράτους, όμως η «σκόνη» της αντιπαράθεσης φαίνεται να σκεπάζει τις ευθύνες της ίδιας της στατιστικής υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

*Τον Οκτώβριο 2004, όταν η υπόθεση της απογραφής άρχισε να παίρνει διαστάσεις στις Βρυξέλλες, ο τότε γενικός διευθυντής της Eurostat Μισέλ βαν Αμπελε ρωτήθηκε για την καθυστέρηση της υπηρεσίας του να αντιληφθεί ότι κάτι δεν πάει καλά με τα στοιχεία της Αθήνας. Η απάντηση ήταν ότι η Eurostat διαθέτει 680 μόνο (!) υπαλλήλους, οι οποίοι δεν έχουν πραγματικές δυνατότητες ελέγχου των εθνικών στοιχείων.

Ο Μισέλ βαν Αμπελε είχε υπενθυμίσει, πάντως, ότι στην έκθεση του Μαρτίου 2004 υπήρχε υποσημείωση ότι τα στοιχεία για τα ελλείμματα της Ελλάδας δεν έχουν ακόμη επιβεβαιωθεί από την Eurostat. Στην ερώτηση όμως «εάν οι ελληνικές αρχές είπαν ψέματα για το ύψος των ελλειμμάτων», απάντησε αρνητικά.

*Σχετικά με τις στρατιωτικές δαπάνες, ο Μισέλ βαν Αμπελε είχε αναγνωρίσει την ύπαρξη δύο προβλημάτων με την Ελλάδα. Τη μη καταγραφή ορισμένων δαπανών, λόγω στρατιωτικού απορρήτου, και όσον αφορά την αγορά εξοπλισμού τη μέθοδο καταγραφής που ακολουθήθηκε. Σε ομιλία του στο Ευρωκοινοβούλιο το Σεπτέμβριο 2004, ο κοινοτικός αξιωματούχος είχε διευκρινίσει ότι «ο κανονισμός SEC95 προβλέπει την καταγραφή τη στιγμή της παράδοσης του υλικού («delivery»).

ΜΙΣΕΛ ΒΑΝ ΑΜΠΕΛΕ

Λάθη των γραφειοκρατών

Εάν ωστόσο δεν είναι διαθέσιμη η ημερομηνία της παράδοσης, τότε οι δαπάνες μπορούν να καταγραφούν τη στιγμή της πληρωμής του υλικού («cash»). Στην περίπτωση της Ελλάδας, «οι Αρχές επέλεξαν το 2002, ύστερα από πολυάριθμα αιτήματα αποσαφήνισης από την πλευρά της Eurostat, την καταγραφή με βάση την ημερομηνία παράδοσης. Η επιλογή αυτή επικυρώθηκε το 2002 από την Eurostat, διότι αφενός είναι σύμφωνη με τον κανονισμό SEC95 και αφετέρου διότι οι ελληνικές αρχές είχαν δηλώσει ότι διαθέτουν τις ημερομηνίες παράδοσης».

* Στη συνέχεια φαίνεται ότι τα πράγματα έμπλεξαν με τις ημερομηνίες παράδοσης. Και ήρθε η **απογραφή** της Ν.Δ.

Οι «μασημένες» δηλώσεις του κ. Αμπελε δείχνουν ότι και η Eurostat έχει σοβαρές ευθύνες. Και ιδίως η προϊστάμενη αρχή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία, εάν υπήρχε θέμα με τα ελληνικά στοιχεία από το 2002, θα έπρεπε αμέσως να το αναδείξει, και αν δεν υπήρχε να το είχε ξεκαθαρίσει. Τι έκανε η Επιτροπή; Περιορίστηκε... στους αστερίσκους της Eurostat και... «σφύριζε αδιάφορα». Στη συνέχεια, όμως, εκμεταλλεύθηκε την εσωτερική διαμάχη στην Ελλάδα και, υιοθετώντας κατόπιν εορτής τη θέση της νέας κυβέρνησης, κατέστησε την Ελλάδα αποδιοπομπαίο τράγο. Γι' αυτό, άλλωστε, το Συμβούλιο Υπουργών επέρριψε ευθύνες στην Επιτροπή και τη Eurostat για τη στάση τους.

* Τώρα, η Eurostat ανακοίνωσε ότι πρέπει να καταγράφονται οι δαπάνες των εξοπλισμών κατά την παραλαβή, ανταποκρινόμενη στο αίτημα μιας ομάδας άμεσα ενδιαφερομένων χωρών. Και η Ελλάδα βρίσκεται υπό επιτήρηση για υπερβολικό έλλειμμα μέχρι, τουλάχιστον, το τέλος του 2006...

(Άλλο ρεπορτάζ στην «Οικονομία», σελ. 11)

moschonas@belgacom.net

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ - 19/03/2006

Copyright © 2006 Χ. Κ. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.